

Зміст

Із «Прологу» Івана Франка.....	7
Потреба комплексної студії про творчість Івана Котляревського.....	9

Пролог

Зачин Івана Котляревського і мовна ситуація в Україні на зламі XVIII–XIX століть (староукраїнська літературна, слов'яноукраїнська, українська народна, російська літературна мови).....	17
Літературні попередники.....	24

«Енеїда».

Світова вершина національної адаптації жанру бурлескно-травестійної поеми

Стосунок до римського першотвору та попередніх травестій. Жанр. Хронологія написання і прижиттєвих публікацій. Перше повне видання.....	61
Етнографізм. Етологічний жанр.....	83
Фольклоризм.....	109
Природа сміхової культури.....	126
«Енеїда» з погляду літературних напрямів і течій.....	147
Ситуативний і цілісний підходи до творення образів-персонажів.....	176
Проблеми двотекстовості і тритекстовості.....	197
Ставлення Котляревського до війни, гайдамаччини та революції.....	217
Пекло і рай: генеза, лексична та образна семантика.....	232
Образ автора й авторські маски. Муза.....	267
Міфологічний топос долі та житейські роздуми автора.....	272
Мовні засоби сміхової культури. Роль «Енеїди» у становленні нової української літературної мови.....	290
Віршова форма.....	314
Поетичні наслідування і протиставлення. Літературно-критичне, естетичне й ідеологічне сприйняття.....	320
Проблема визнання «Енеїди» Котляревського першим твором нової української літератури, а автора – її зачинателем.....	343

«Наталка Полтавка».

Сентименталізм і реалізм у жанровому схрещенні комічної опери та міщанської драми під знаком просвітницьких вартощів

Театральний досвід Котляревського. На чолі Полтавського вільного театру.....	359
Творче освоєння і відштовхування: «Наталка Полтавка» як полемічна відповідь на «Козака-стихотворця» Олександра Шаховського.....	364

Дискусійне питання про сентименталізм і реалізм п'єси.....	385
Зв'язок із жанрами комічної опери та міщанської драми.....	392
Наталка як нова Елоїза (типологічні паралелі з романом «Юлія, або Нова Елоїза» Жана Жака Русо).....	397
Возний Тетерваковський: драма урядовця, закоханого без взаємності.....	402
Що вагоміше: душевна стійкість Наталки, доброчесна чутливість Петра чи чутлива доброчесність возного?.....	407
Риси просвітницького реалізму в п'єсі.....	413
Полтавський патріотизм автора та персонажів.....	420
Творче використання народних та літературних пісень, прислів'їв та приказок, фразеологізмів. Оригінальна пісенна поезія. Мова п'єси.....	424

«Москаль-чарівник».

Літературні та фольклорні джерела мандрівного сюжету й оригінальність їх опрацювання. Моральні та національні проблеми у жанрі водевілю

Ймовірні іншомовні літературні джерела.....	429
Ймовірні українські фольклорні джерела.....	454
Основні відмінності «Москаля-чарівника» від попередніх літературних версій (образи солдата, молодиці, ловеласа й чоловіка; суперечка між людиною «освіченою» і людиною «природною»).....	459
Сентименталізм і просвітницький реалізм у п'єсі.....	484
Пісні в «Москалеві-чарівнику». Типізація та індивідуалізація мови драматичних персонажів.....	486

Інші твори

«Пісня на Новий 1805 год пану нашому і батьку князю Олексію Борисовичу Куракину».....	493
Вірші російською мовою.....	501

Епілог

Іншомовні наслідування та переклади «Енеїди» Котляревського. Українські інсценізації та екранізації.....	507
«Наталка Полтавка» і «Москаль-чарівник» на сцені та в кінематографі. Наслідування, переробки і переклади.....	511
Перелік ілюстрацій.....	525
Показчик осіб і творів невідомого авторства.....	527